

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, प्राविधिक समूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, माइक सञ्चालक र रेकर्डिङ्ग अपरेटर पदहरूको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :-	लिखित परीक्षा (Written Examination)	पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :-	(क) प्रयोगात्मक परीक्षा (Practical Examination)	पूर्णाङ्क :- ५०
	(ख) अन्तर्वार्ता (Interview)	पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उर्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन (General Awareness & Public Management)	१००	४०	वस्तुगत (Objective)	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	२० प्रश्न × २ अङ्क	४५ मिनेट
	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based - knowledge)					३० प्रश्न × २ अङ्क	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based - knowledge)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	छोटो उत्तर (Short Answer) लामो उत्तर (Long Answer)	१२ प्रश्न × ५ अङ्क ४ प्रश्न × १० अङ्क	२ घण्टा १५ मिनेट

द्वितीय चरण : प्रयोगात्मक परीक्षा र अन्तर्वार्ता (Practical Examination & Interview)

पूर्णाङ्क :- ८०

पत्र /विषय	पूर्णाङ्क	उर्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
प्रयोगात्मक परीक्षा (Practical Examination)	५०	२५	प्रयोगात्मक (Practical) ५ प्रश्न × १० अङ्क	१ घण्टा
अन्तर्वार्ता (Interview)	३०		मौखिक (Oral)	

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रमको योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको प्रश्नपत्रको माध्यम भाषा पाठ्यक्रमको विषयवस्तु जुन भाषामा दिइएको छ सोही भाषाको आधारमा नेपाली वा अंग्रेजी मध्ये कुनै एक मात्र भाषा हुनेछ । तर विषयवस्तुलाई स्पष्ट गर्नुपर्ने अवस्थामा दुवै भाषा समेत प्रयोग सकिने छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ । तर एकैदिनमा परीक्षा लिइनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कटौत गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कटौत पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षरहरू (Capital letters): A, B, C, D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षरहरू (Small letters): a, b, c, d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्न हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अंकको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- विषयगत प्रश्न हुनेका हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोहीखण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, प्राविधिक समूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, माइक सञ्चालक र रेकर्डिङ्ग अपरेटर पदहरूको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

१०. परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ ।
११. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्भन्तु पर्दछ ।
१२. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनोट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
१३. यस भन्दा अगाडि लागू भएको माथि उल्लेखित सेवा, समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।
१४. पाठ्यक्रम लागू मिति : - २०८०/१०/२२

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, प्राविधिक समूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, माइक सञ्चालक र रेकर्डिङ्ग अपरेटर पदहरूको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र (Paper I) :-
सामान्य ज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन तथा सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान

भाग (Part I) :
सामान्य ज्ञान र सार्वजनिक व्यवस्थापन
(General Awareness and Public Management)

खण्ड (Section - A) : (१० प्रश्न× २ अङ्क = २० अङ्क)

1. सामान्य ज्ञान (General Awareness)

- 1.1 नेपालको भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत र साधनहरू
- 1.2 नेपालको ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र सामाजिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.3 नेपालको आर्थिक अवस्था र चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
- 1.4 जैविक विविधता, दिगो विकास, वातावरण, प्रदुषण, जलवायु परिवर्तन र जनसंख्या व्यवस्थापन
- 1.5 मानव जीवनमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने विज्ञान र प्रविधिका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू
- 1.6 जनस्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषण सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 1.7 नेपालको संविधान (भाग १ देखि ५ सम्म र अनुसूचीहरू)
- 1.8 संयुक्त राष्ट्रसंघ र यसका विशिष्टीकृत संस्था सम्बन्धी जानकारी
- 1.9 क्षेत्रीय संगठन (सार्क, बिमस्टेक, आसियान र युरोपियन संघ) सम्बन्धी जानकारी
- 1.10 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरू

खण्ड (Section - B) : (१० प्रश्न× २ अङ्क = २० अङ्क)

2. सार्वजनिक व्यवस्थापन (Public Management)

- 2.1 कार्यालय व्यवस्थापन (Office Management)
 - 2.1.1 कार्यालय (Office) : परिचय, महत्व, कार्य र प्रकार
 - 2.1.2 सहायक कर्मचारीका कार्य र गुणहरू
 - 2.1.3 कार्यालय स्रोत साधन (Office Resources): परिचय र प्रकार
 - 2.1.4 कार्यालयमा सञ्चारको महत्व, किसिम र साधन
 - 2.1.5 कार्यालय कार्यविधि (Office Procedure) : पत्र व्यवहार (Correspondence), दर्ता र चलानी (Registration & Dispatch), फाइलिङ (Filing), परिपत्र (Circular), तोक आदेश (Order), टिप्पणी लेखन र टिप्पणी तयार पार्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू
 - 2.1.6 अभिलेख व्यवस्थापन (Record Management)
- 2.2 निजामती सेवा ऐन र नियमावलीमा भएका देहायका व्यवस्थाहरू
 - 2.2.1 निजामती सेवाको गठन, संगठन संरचना, पदपूर्ति गर्ने तरिका र प्रक्रियाहरू
 - 2.2.2 कर्मचारीको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, विदा, विभागीय सजाय र अवकाश
 - 2.2.3 कर्मचारीले पालन गर्नुपर्ने आचरण, नैतिक दायित्व र कर्तव्यहरू
- 2.3 संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय सम्बन्धी जानकारी
- 2.4 संवैधानिक निकाय सम्बन्धी जानकारी
- 2.5 सरकारी बजेट, लेखा र लेखापरीक्षण प्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 2.6 सार्वजनिक सेवा प्रवाहको अर्थ, सेवा प्रवाह गर्ने निकाय, तरिका र माध्यमहरू
- 2.7 मानव अधिकार, सुशासन र सूचनाको हक सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- 2.8 सार्वजनिक बडापत्र (Public Charter)
- 2.9 व्यवस्थापनको अवधारणा तथा सार्वजनिक व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, समन्वय, निर्णय प्रक्रिया, उत्प्रेरणा र नेतृत्व सम्बन्धी जानकारी
- 2.10 मानवीय मूल्य मान्यता (Human Values), नागरिक कर्तव्य र दायित्व तथा अनुशासन

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, प्राविधिक समूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, माइक सञ्चालक र रेकर्डिङ्ग अपरेटर पदहरूको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

भाग (Part II) :-

सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based - Knowledge)

(३० प्रश्न× २ अङ्क = ६० अङ्क)

1. Basic Electricity

- 1.1. Current, Voltage, Resistance, Ohm's law
- 1.2. Electric Circuit
- 1.3. Single phase and Three phase AC line
- 1.4. Types and Uses of transformer
- 1.5. Voltmeter, Ammeter, Multimeter and Phase Tester

2. Basic Electronics

- 2.1. Introduction and Uses of Resister, Capacitor, Inductor, Diode, Transistor, Semiconductor
- 2.2. Fundamental Knowledge of : Integrated Circuit (IC), Micro controller Unit (MCU), Analog to Digital Converter (ADC), Digital to Analog Converter (DAC)

3. Digital Logic System

- 3.1. Number Systems
- 3.2. Logic Gates
- 3.3. Basic Concept of Registers and Counters

4. Transmission Media

- 4.1. Types of Audio and Video Cable
- 4.2. Twisted pair cable, Coaxial cable, Fiber optics, Network cable, Dark fiber
- 4.3. Types of Connector (BNC, phono, RCA, XLR, EP Jack)
- 4.4. Network Cable Tester

5. Fundamental of Sound System

- 5.1. Source and Propagation
- 5.2. Sound Wave and its characteristics (Reverberation, Echo, Dispersion)
- 5.3. Wave Length, Amplitude, Frequency, Speed, Pitch, Loudness,
- 5.4. Listening and Judgment of Sound
- 5.5. Noises: Sources, Effects and Reduction
- 5.6. Audio Enhancement, Speaker, Headphone

6. Microphone

- 6.1. Introduction, Principle and Types of Microphone
- 6.2. Positioning of Microphone
- 6.3. Polarity Pattern and Phantom Power
- 6.4. Microphone Parameters and Features (Directivity, Sensitivity)
- 6.5. Handling Microphones

7. Recording and Mixing System

- 7.1. Analog and Digital recording
- 7.2. Recording Techniques
- 7.3. Audio and Video recording system
- 7.4. Audio Mixture
- 7.5. Different Audio Formats in Sound Recording
- 7.6. Storage of Sound Files/Track

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, प्राविधिक समूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, माइक सञ्चालक र रेकर्डिङ्ग अपरेटर पदहरूको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 7.7. Limitter, Compressor and Equililzor
- 7.8. Basic concept of Patch bay, Prefade Listen, audition, Audio Level in dB

8. Computer Fundamentals

- 8.1. Digital Computer (ALU, CPU, Memory)
- 8.2. Generation of Computer and Software
- 8.3. Types of Software
- 8.4. Disk Operating System (DOS), Word Processing, Spreadsheet, Powerpoint
- 8.5. Accessories and Multimedia
- 8.6. Internet and Email, Search Engine
- 8.7. Virus and Antivirus

9. Multimedia Software

- 9.1. Basic Knowledge of Recording Software
- 9.2. Mixing Software
- 9.3. Media player
- 9.4. Multimedia Production Suite
- 9.5. Editor's Tools- Photo, Audio

10. Power Backup System

- 10.1. Switch Mode Power Supplies (SMPS)
- 10.2. Uninterrupted Power Supplies (UPS)
- 10.3. Voltage Regulators and Stabilizer
- 10.4. Solar Charge Controller
- 10.5. Generator: Introduction and Principle

11. Safety Management

- 11.1. Electric Shock Hazards
- 11.2. Earthing and Shielding Techniques for Electrical and Electronics Equipment
- 11.3. Lightning Protection
- 11.4. Fire Hazards and Fire-Fighting Techniques
- 11.5. Fuses
- 11.6. Fire, Arcs and Explosions
- 11.7. First Aid

12. नेपालको संसदीय व्यवस्था सम्बन्धी जानकारी

- 12.1. नेपालमा संसदीय व्यवस्थाको इतिहास
- 12.2. नेपालको संघीय संसद: प्रतिनिधि सभा तथा राष्ट्रिय सभा सम्बन्धी जानकारी
- 12.3. संसदीय समिति तथा तिनका कार्यहरू
- 12.4. संघीय संसद सचिवालय सम्बन्धी ऐन र नियमावलीहरू
- 12.5. विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक्स) कारोबार ऐन, २०६३
- 12.6. सूचना तथा सञ्चार प्रविधि नीति, २०७२
- 12.7. प्रतिलिपि अधिकार ऐन, २०५९

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, प्राविधिक समूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, माइक सञ्चालक र रेकर्डिङ्ग अपरेटर पदहरूको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ ।

प्रथम पत्र (वस्तुगत)					
भाग	खण्ड	विषयवस्तु	परीक्षा प्रणाली	अङ्कभार	प्रश्न संख्या × अङ्क
I	(A)	सामान्य ज्ञान (General Awareness)	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	२०	१० प्रश्न × २ अङ्क = २०
	(B)	सार्वजनिक व्यवस्थापन (Public Management)		२०	१० प्रश्न × २ अङ्क = २०
II	-	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based -knowledge)		६०	३० प्रश्न × २ अङ्क = ६०

प्रथम पत्रको **भाग (Part II)** सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job based -knowledge) को पाठ्यक्रमका इकाईबाट परीक्षामा यथासम्भव देहाय बमोजिम प्रश्नहरू सोधिने छ ।

इकाई	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
प्रश्न संख्या	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, प्राविधिक समूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, माइक सञ्चालक र रेकर्डिङ्ग अपरेटर पदहरूको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र (Paper II) :-
सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job -knowledge)

खण्ड (Section) (A) :- ५० अङ्क

1. Basic Electricity

- 1.1. Current, Voltage, Resistance, Ohm's law
- 1.2. Electric Circuit
- 1.3. Single phase and Three phase AC line
- 1.4. Types and Uses of transformer
- 1.5. Voltmeter, Ammeter, Multimeter and Phase Tester

2. Basic Electronics

- 2.1. Introduction and Uses of Resister, Capacitor, Inductor, Diode, Transistor, Semiconductor
- 2.2. Fundamental Knowledge of : Integrated Circuit (IC), Micro controller Unit (MCU), Analog to Digital Converter (ADC), Digital to Analog Converter (DAC)

3. Digital Logic System

- 3.1. Number Systems
- 3.2. Logic Gates
- 3.3. Basic Concept of Registers and Counters

4. Transmission Media

- 4.1. Types of Audio and Video Cable
- 4.2. Twisted pair cable, Coaxial cable, Fiber optics, Network cable, Dark fiber
- 4.3. Types of Connector (BNC, phono, RCA, XLR, EP Jack)
- 4.4. Network Cable Tester

5. Fundamental of Sound System

- 5.1. Source and Propagation
- 5.2. Sound Wave and its characteristics (Reverberation, Echo, Dispersion)
- 5.3. Wave Length, Amplitude, Frequency, Speed, Pitch, Loudness,
- 5.4. Listening and Judgment of Sound
- 5.5. Noises: Sources, Effects and Reduction
- 5.6. Audio Enhancement, Speaker, Headphone

6. Microphone

- 6.1. Introduction, Principle and Types of Microphone
- 6.2. Positioning of Microphone
- 6.3. Polarity Pattern and Phantom Power
- 6.4. Microphone Parameters and Features (Directivity, Sensitivity)
- 6.5. Handling Microphones

खण्ड (Section) (B) :- ५० अङ्क

7. Recording and Mixing System

- 7.1. Analog and Digital recording
- 7.2. Recording Techniques
- 7.3. Audio and Video recording system
- 7.4. Audio Mixture
- 7.5. Different Audio Formats in Sound Recording
- 7.6. Storage of Sound Files/Track

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, प्राविधिक समूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, माइक सञ्चालक र रेकर्डिङ्ग अपरेटर पदहरूको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 7.7. Limitter, Compressor and Equilizer
- 7.8. Basic concept of Patch bay, Prefade Listen, audition, Audio Level in dB

8. Computer Fundamentals

- 8.1. Digital Computer (ALU, CPU, Memory)
- 8.2. Generation of Computer and Software
- 8.3. Types of Software
- 8.4. Disk Operating System (DOS), Word Processing, Spreadsheet, Powerpoint
- 8.5. Accessories and Multimedia
- 8.6. Internet and Email, Search Engine
- 8.7. Virus and Antivirus

9. Multimedia Software

- 9.1. Basic Knowledge of Recording Software
- 9.2. Mixing Software
- 9.3. Media player
- 9.4. Multimedia Production Suite
- 9.5. Editor's Tools- Photo, Audio

10. Power Backup System

- 10.1. Switch Mode Power Supplies (SMPS)
- 10.2. Uninterrupted Power Supplies (UPS)
- 10.3. Voltage Regulators and Stabilizer
- 10.4. Solar Charge Controller
- 10.5. Generator: Introduction and Principle

11. Safety Management

- 11.1. Electric Shock Hazards
- 11.2. Earthing and Shielding Techniques for Electrical and Electronics Equipment
- 11.3. Lightning Protection
- 11.4. Fire Hazards and Fire-Fighting Techniques
- 11.5. Fuses
- 11.6. Fire, Arcs and Explosions
- 11.7. First Aid

द्वितीय पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

द्वितीय पत्र (विषयगत)					
पत्र	विषय	खण्ड	अङ्कभार	छोटो उत्तर	लामो उत्तर
द्वितीय	सेवा सम्बन्धित कार्य-ज्ञान (Job Based-Knowledge)	(A)	५०	६ प्रश्न × ५ अङ्क = ३०	२ प्रश्न × १० अङ्क = २०
		(B)	५०	६ प्रश्न × ५ अङ्क = ३०	२ प्रश्न × १० अङ्क = २०

लोक सेवा आयोग
संघीय संसद सेवा, प्राविधिक समूह, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, माइक सञ्चालक र रेकर्डिङ्ग अपरेटर पदहरूको
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रयोगात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
माइक सञ्चालक पदको लागि

1. Transmission Media

- 1.1. Types of Audio and Video Cable
- 1.2. Twisted pair cable, Coaxial cable, Fiber optics, Network cable, Dark fiber
- 1.3. Types of Connector (BNC, phono, RCA, XLR, EP Jack)
- 1.4. Network Cable Tester

2. Microphone

- 2.1. Introduction, Principle and Types of Microphone
- 2.2. Positioning of Microphone
- 2.3. Polarity Pattern and Phantom Power
- 2.4. Microphone Parameters and Features (Directivity, Sensitivity)
- 2.5. Handling Microphones

प्रयोगात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
रेकर्डिङ्ग अपरेटर पदको लागि

1. Transmission Media

- 1.1. Types of Audio and Video Cable
- 1.2. Twisted pair cable, Coaxial cable, Fiber optics, Network cable, Dark fiber
- 1.3. Types of Connector (BNC, phono, RCA, XLR, EP Jack)
- 1.4. Network Cable Tester

2. Recording and Mixing System

- 2.1. Analog and Digital recording
- 2.2. Recording Techniques
- 2.3. Audio and Video recording system
- 2.4. Audio Mixture
- 2.5. Different Audio Formats in Sound Recording
- 2.6. Storage of Sound Files/Track
- 2.7. Limiter, Compressor and Equilizer
- 2.8. Basic concept of Patch bay, Prefade Listen, audition, Audio Level in dB